

Handläggare:
Thomas Kultti
08 508 19 101

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2018-05-17

Slutredovisning av medborgarbudgetprocesserna i Fagersjö – Mötesplats Fagersjö och Aktivitetspark Måsen

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens slutredovisning av medborgarbudgetprocesserna i Fagersjö – Mötesplats Fagersjö och Aktivitetspark Måsen.

Kerstin Sandström
stadsdelsdirektör

Sara Wrethed
avdelningschef

Sammanfattning

Förvaltningen har genomfört två medborgarbudgetar i stadsdelen Fagersjö och redovisar hela medborgarbudgetprocessen och nyligen avslutad budget – utvecklingen av två aktivitetsytor vid parken Måsen.

297 personer har deltagit i omröstningen av parken Måsen vilket förvaltningen ser som ett bra resultat.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsutveckling.

Bakgrund

För att långsiktigt utveckla den lokala demokratin beslutade Farsta stadsdelsnämnd i juni 2015 om en försöksverksamhet med mötesplats för ökat demokratiskt deltagande och inflytande samt samhällsservice i Fagersjö. Valdeltagandet i stadsdelen är det lägsta i stadsdelsområdet med 69,4 procent som röstade i kommunalvalet 2014, jämfört med 78,96 procent i Farsta stadsdelsområde. Det är två valdistrikt i Fagersjö, och det är värt att notera att i den yttre delen av stadsdelen röstade 74,1 procent medan endast 65,5 procent röstade i den inre.

Medborgarbudget 1 – aktiviteter på mötesplatsen

Under 2016 skapade invånarna i Fagersjö tillsammans med stadsdelsförvaltningen Mötesplats Fagersjö som en del i en medborgarbudget. Medborgarbudget är ett samlingsbegrepp för metoder som används för att involvera invånare i beslutsprocesser om hur resurser används inom offentlig förvaltning. Farsta stadsdelsnämnd avsatte 400 000 kronor till invånarna i Fagersjö för att vara med och lämna förslag och rösta på vilka aktiviteter som skulle bedrivas på mötesplatsen.

Syftet med medborgarbudget var att prova en modell – medborgarbudget – med syfte att stärka demokratin och invånarnas medinflytande. Ett långsiktigt mål var att andelen invånare som röstar i kommunalvalet skulle öka.

Totalt röstade 227 personer i medborgarbudgetprocessen om mötesplatsen. I Fagersjö bor drygt 3 000 personer, varav cirka 2 500 personer är över tio år. Målsättningen var att tio procent av invånarna, från tio års ålder, skulle vara med och rösta på förslagen. Måluppfyllelsen visade sig dock vara svår att mäta, vilket dels beror på att även personer som bor utanför Fagersjö har fått rösta, dels på att alla röstande inte uppgett vilken adress de bor på. Det går därför inte att veta exakt hur många procent av invånarna som har röstat. Vad som däremot går att konstatera är att 40 personer av de 227 röstande antingen inte lämnat någon adress alls eller angivit att de bor någon annanstans. Det innebär att 187 personer har angivit att de bor i Fagersjö och därmed att cirka 7,5 procent av invånarna har röstat. Enligt Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, som följt andra kommuner och

stadsdelsnämnder som genomfört medborgarbudgetar, är 7,5 procent ett bra resultat. Vanligtvis ligger siffran omkring 2-3 procent första gången en medborgarbudget genomförs.

Under hösten 2016 påbörjades de tio aktiviteter som fick flest röster. Aktiviteterna var; filmklubb, matlagningskvällar, pysselkvällar, crossfit, yoga, läsläsning, boxningsklubb, datorspel, språkcafé och biljard.

Enligt SKL (där nämnd och förvaltning deltar i ett nätverk om medborgarbudgetprocesser) behöver metoden medborgarbudget genomföras två-tre gånger innan den har etablerat sig bland invånarna. Därför beslutade stadsdelsnämnden att genomföra ytterligare en medborgarbudgetprocess i Fagersjö.

Medborgarbudget 2 – samtalsprocess och omröstning om upprustning av Aktivitetspark Måsen

Den 20 oktober 2016 fick förvaltningen i uppdrag av nämnden att inleda den andra medborgarbudgetprocessen, den här gången om upprustning av parkleken Måsen, som kom att kallas Aktivitetspark Måsen. Den första medborgarbudgeten saknade det viktigaste och mest grundläggande momentet – möjligheten för invånare att träffas och samtala om hur budgeten ska användas, att argumentera för och emot sina olika förslag och tillsammans komma fram till vad som är mest lämpligt att genomföra. I den nya medborgarbudgeten lades tyngdpunkten därför på just dialogmomentet, för att sammanföra människor i ett gemensamt syfte.

Syftet för medborgarbudgeten var även den här gången att stärka demokratin, medborgarnas inflytande och den sociala hållbarheten i Fagersjö. Målet är att Fagersjöbor känner sig delaktiga i utvecklingen och upprustningen av Aktivitetspark Måsen. Inom denna process fördjupades medskapandet med invånarna ytterligare genom utökade möjligheter för invånare att mötas och samtala om hur budgeten ska användas. Bland annat genomfördes flera gå-turer där invånare besökte parken och kom med förslag om hur en framtida aktivitetspark skulle kunna se ut

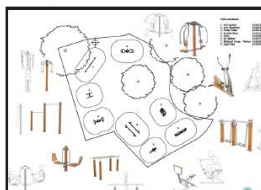
Samtalsprocessen genomfördes och resultatet redovisades för nämnden den 18 maj 2017. Nämnden uppdrog då åt förvaltningen att projektera för genomförande av upprustning av parken Måsen

enligt resultatet av processen och att därefter återkomma till nämnden med underlag för ett genomförandebeslut.

Då stadsdelsnämndens budget inte räckte till för att genomföra hela projektet ansökte förvaltningen om medel inom ramen för kommunfullmäktiges särskilda satsning Grönare Stockholm, och beviljades 17 miljoner kronor för projektet genom trafiknämnden.

Trafiknämnden har därmed tagit över huvudmannaskapet för upprustningen av Aktivitetspark Måsen och planerar för ett genomförandebeslut i juni och byggstart till hösten. Förvaltningen kommer därmed inte att kunna återkomma till stadsdelsnämnden med ett genomförandeärende, enligt det nämnduppdrag som beskrivs ovan.

Cirka 1,5 miljoner kronor avsattes för den del av medborgarbudgetprocessen om Måsen där invånarna skulle rösta om hur två aktivitetsytor skulle utformas, en yta för klätterlek och en yta för ett utegym. Invånarna kunde rösta på ett av tre förslag på vardera klätterställning och utegym.

1**2****3****4****5****6**

Omröstningsmomentet

Under november och december 2017 annonserades omröstningen i lokalpress och de olika alternativen fanns utställda på Mötesplatsen. Affischer med bilder på de olika alternativen fanns uppsatta vid parkleken.

Gruppdiskussioner har genomförts inom ramen för medborgarbudgeten, genom fördjupade dialoger och gruppvandringar i parken. Gruppdiskussioner har även förekommit spontant vid röstningstillfällena hos elever på Fagersjöskolan och bland besökare vid mötesplatsen.

Röstningen genomfördes under perioden 16-27 januari 2018. Det gick att rösta via webben och vid Mötesplatsen, som var öppen tre eftermiddagar per vecka och sista lördagen under röstningstiden. Förvaltningen besökte även Fagersjöskolan, förskolor och mötesplats 49:an. Information spreds via annonsering i lokalpress, sociala media, genom det kommunala bostadsbolaget Familjebostäder och genom affischnering i Fagersjö.

Resultat av omröstningen

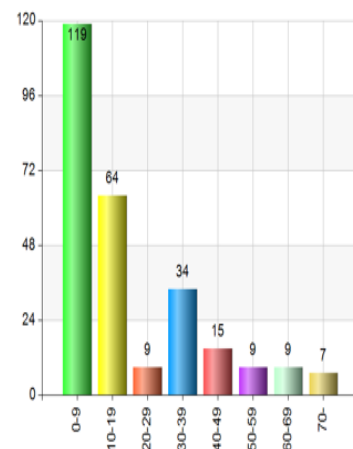
Totalt lämnades 297 röstsedlar in. 39 röster lämnades in via stadsdelsförvaltningens hemsida, 48 vid mötesplatsen och övriga i förskolan och skolan. Av dessa godkändes 266 röstsedlar. De som inte godkändes var de röstsedlar där det var oklart om den röstande var bosatt i Fagersjö, vilket är samma princip som för den första medborgarbudgeten i Fagersjö. Felaktigt ifyllda röstsedlar, exempelvis där man kryssat för flera alternativ, har inte räknats med.

Ålder

Majoriteten av de röstande, 119 personer, var barn under tio år. Gruppen 10-19 år var näst störst, 64 personer. Samtliga åldersgrupper fanns representerade i omröstningen.

Namn	Antal	%
0-9	119	44,7
10-19	64	24,1
20-29	9	3,4
30-39	34	12,8
40-49	15	5,6
50-59	9	3,4
60-69	9	3,4
70-	7	2,6
Total	266	100

Svarsfrekvens
100% (266/266)

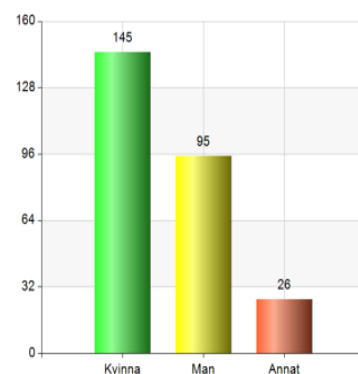

Kön

De flesta av de godkända röstande var kvinnor, 145 stycken. 26 personer har uppgett ”annat” vid frågan om könstillhörighet.

Namn	Antal	%
Kvinna	145	54,5
Man	95	35,7
Annat	26	9,8
Total	266	100

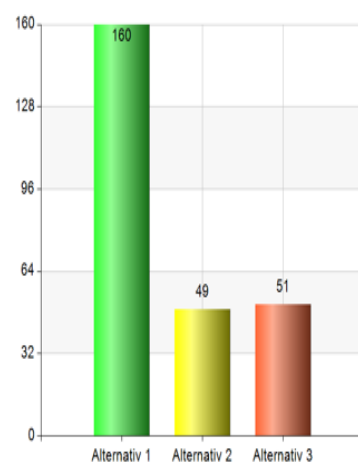
Svarsfrekvens
100% (266/266)

Röstande på klätterställning

Namn	Antal	%
Alternativ 1	160	61,5
Alternativ 2	49	18,8
Alternativ 3	51	19,6
Total	260	100

Svarsfrekvens
97,7% (260/266)

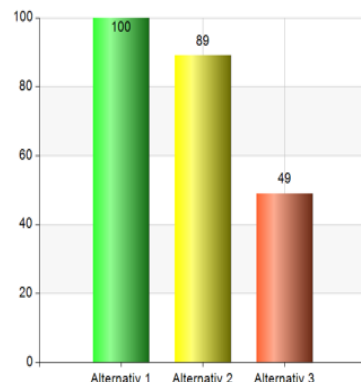

Alternativ 1 fick klart flest röster. Förvaltningens bedömning är att barn och unga hade alternativ 1 som favorit.

Röstande på utegym

Namn	Antal	%
Alternativ 1	100	42,2
Alternativ 2	89	37,6
Alternativ 3	49	20,7
Total	238	100,4

Svarsfrekvens
89,1% (237/266)

Här var röstningen jämnare. Alternativ 1 vann, det vill säga det första av tre alternativ som gällde utegym.

Var bor de som röstat?

Ejdervägen	46
Skrakgränd	34
Fiskmåsvägen	31
Gräsandsvägen	24
Havsörnsvägen	15
Havsörnsgränd	10
Skrattmåsvägen	5
Vildandsvägen	4
Alfågelgränd	2
Sothönsgränd	1
Fagersjövägen	1

Totalt uppgav 173 av de röstande sin gatuadress. De övriga 87 har skrivit "Fagersjö" som sin hemadress.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Vid den första medborgarbudgeten sattes en åldersgräns vid tio år för att de aktiviteter som skulle erbjudas vid Mötesplats Fagersjö var tänkt för en äldre målgrupp. De invånare som är under tio år i Fagersjö bedömdes då ha tillgång till ett brett utbud av aktiviteter inom ramen för stadsdelsnämndens fritidsverksamheter.

Vid den första medborgarbudgeten röstade 227 personer varav 187 röster godkändes då de röstande hade angivit att de var bosatta i Fagersjö. Vid den andra medborgarbudgeten fanns ingen

åldersgräns. Vid den andra budgeten röstade 297 personer, varav 266 röster godkändes.

I den andra medborgarbudgeten är det 145 kvinnor som röstat och 95 män. 26 personer har fyllt i ”annat” som könstillhörighet. Av det totala antalet inlämnade röster så har flera valt att inte fylla i något alternativ alls. Ur ett jämställdhetsperspektiv kan man fundera över om det är så att kvinnor generellt är mer intresserade av frågor om sociala aktiviteter eller om förvaltningens information inte har nått ut på samma sätt till den manliga delen av befolkningen i Fagersjö.

Förvaltningen noterade att av de personer som röstade på Mötesplatsen, 48 personer, var majoriteten kvinnor. Flera av dem berättade att de passade på att titta in i röstningslokalen när de skulle hämta barnen på skolan. Förvaltningen drar slutsatsen att information riktad till män behöver utvecklas inför liknande medborgarbudgetar

Det är svårt att jämföra resultaten av de båda medborgarbudgetarna då barn under tio år, den åldersgrupp som inte deltog i den första budgeten, var den åldersgrupp som bidrog med flest röstande i den andra budgeten. Detta är naturligt i och med att parken Måsen har flest besökare i den åldersgruppen.

Båda budgetarna har, jämfört med andra genomförda medborgarbudgetar i riket, en hög andel röstande, cirka 7,5-8,0 procent av målgruppen. Vanligtvis är resultaten för genomförda medborgarbudgetar 2-3 procent av målgruppen röstande vid de första genomförda budgeterna.

Förvaltningen bedömer att båda genomförda medborgarbudgetarna och processen i sin helhet nått sina syften och mål.

- Demokratin har stärkts i Fagersjö genom att invånarna haft stort inflytande och medbestämmande gällande stadsutvecklingsfrågor i sin närmiljö. Andelen röstande har jämförelsevis med andra genomförda medborgarbudgetar i riket varit högre.
- Social hållbarhet har stärkts genom att olika invånargrupper i olika åldrar genom

medborgarbudgetprocessen har träffats och diskuterat frågor om sin närmiljö.

- Förvaltningen har provat en ny modell för medinflytande i och med genomförandet av medborgarbudgetprocessen.
- Målsättningen om att genomförda medborgarbudgetar i Fagersjö bidrar till ett ökat valdeltagande, kan inte bedömas i dagsläget.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens slutredovisning av medborgarbudgetprocesserna i Fagersjö – Mötesplats Fagersjö och Aktivitetspark Måsen.